

„Spění“ (Walten, fysis)

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2015](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2015](#)

◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 15. 9. 2015

◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 15. 9. 2015

„Spění“ (Walten, *fysis*)

V evropské myšlenkové tradici se s naprostou převahou prosadilo a nadále prosazuje myšlení „předmětu“ (přesně intencionálního modelu) jakožto zbaveného časovosti, tedy jako něčeho, co se samo už nikterak nepohybuje (vzpomeňme si na příslušnou argumentaci u Platóna: nemůžeme přece nic přesného říci o tom, co se pohybuje). Když však chceme myslet událost (jako myšlenkový model), musíme její časovost (přesně: její časování nebo časení) spolu myslet tak, že ji přisoudíme právě onomu myšlenému, tj. intencionálnímu modelu (a proto – na rozdíl od nehybného „předmětu – intencionálnímu ne-předmětu). Jinými slovy: když jde o to, myslet událost jakožto skutečnost, nesmíme ji její časovosti zbavovat, od její časovosti abstrahovat, ale musíme ji myslet jako dějící se, jako hybnou – tedy jako tu, která nestojí, ale někam spěje, k něčemu dalšímu směřuje a od něčeho jiného se vzdaluje. Zdá se mi, že onen Heideggerův důraz na „Walten“, jímž překládá řecké *fysis*, je velmi případné. Nejde jen o pohyb sám, nýbrž o tu aktivní hybnost, o to usilující směřování, které si žádá něčeho dosáhnout, něco zvládnout a ovládnout, něco opanovat a pak to spravovat, udržet si nad tím správu.

(Písek, 150915-1.)